

Príloha č. 8

Prevádzkový poriadok.

**Prevádzkový poriadok výskumného pracoviska spoločnosti CENVIS
s.r.o. (laboratóriá č. 13, 14, 15 a 16) pre prácu s geneticky
modifikovanými organizmami RT2**

(podľa § 9 ods. 3 vyhlášky MŽP SR č. 274/2019 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon
č. 151/2002 Z. z. o používaní genetických technológií a geneticky modifikovaných organizmov
v znení neskorších predpisov)

Prevádzkovateľ: „Centrum environmentálnych služieb, s.r.o.“, v skratenej forme obchodného
mena s označením „CENVIS s.r.o.“

Kutlíkova 17
852 50 Bratislava, Slovenská republika
IČO 35820551, IČDPH SK2021592100
www.cenvis.sk

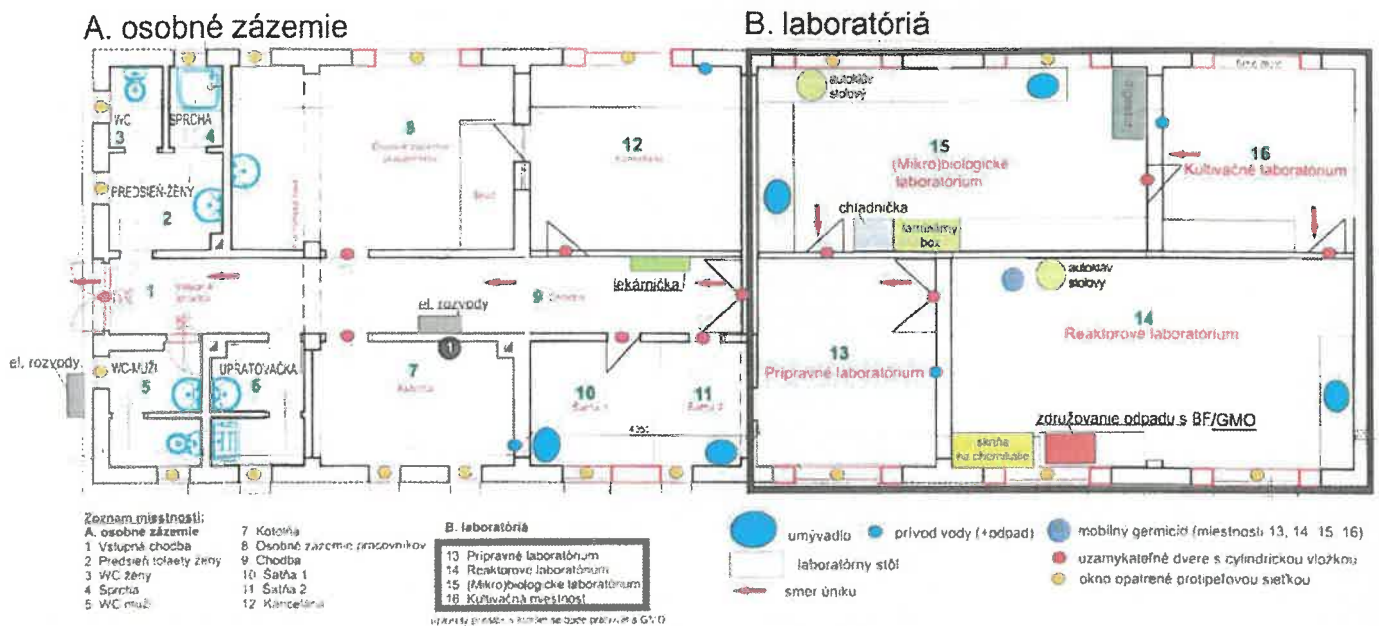
Pracovisko: Výskumné pracovisko spoločnosti CENVIS s.r.o.
Trnavská cesta 1347/45
920 41 Leopoldov-Slovlik, Slovenská republika

1. Opis pracovných priestorov

Laboratóriá č. 13, 14, 15 a 16 (ďalej len „laboratóriá“) sa nachádzajú na prízemí jednopodlažnej budovy Výskumného pracoviska nachádzajúceho sa na Trnavskej ceste 1347/45, 920 41 Leopoldov. Dispozícia budovy s vyznačeným uzavretým priestorom na prácu s GMO sa nachádza na **Obr. 1**. Laboratóriá, ktoré budú predstavovať uzavreté priestory pre činnosť s geneticky modifikovanými organizmami (GMO) a sú funkčne oddelenou časťou budovy výskumného pracoviska. Sú zatriedené do rizikovej triedy (RT) 2 a určené pre prácu s geneticky modifikovanými organizmami RT2 a RT1.

Laboratóriá sú určené pre používanie geneticky modifikovaných organizmov (GMO). V uzavretých priestoroch sa GMO nevytvárajú, nemanipulujú a nemodifikujú. GMO sú v uzavretých priestoroch iba skladované a využívane na testy biodegradácie rôznych druhov znečisťujúcich látok prítomných v rôznych matriciach (zeminy, podzemná voda, sedimenty). V laboratóriách sú vykonávané laboratórne postupy ako: kultivácia geneticky modifikovaných vyšších rastlín (GMVR) zo semena a/alebo klíčkov v substráte/pôde znečistenom najmä ropnými látkami, starostlivosť o ne, spracovanie jednotlivých rastlinných pletív vrátane koreňovej sústavy, a to najmä sušením.

Zameraním výskumného pracoviska je aplikovaný výskum v oblasti remediácie znečisteného životného prostredia. Laboratóriá sú určené a prispôsobené na sterilnú prácu s biologickými faktormi 1. a 2. skupiny, ako sú GMVR a geneticky modifikované mikroorganizmy (GMM), ktorých účinnosť biodegradácii rôznych znečisťujúcich látok prítomných v rôznych matriciach (zeminy, podzemná voda, sedimenty ...) bude testovaná rôznymi experimentálnymi prístupmi. Testy budú prebiehať taktiež na úrovni *in vitro*. Laboratóriá budú slúžiť aj na dočasné skladovanie a kultiváciu geneticky modifikovaných organizmov. Experimentálne testovanie bude realizované pre vedecké účely, zamerané na stanovenie účinnosti degradácie znečisťujúcich látok geneticky modifikovanými organizmami, príp. bioremediačných (GMO a nie-GMO) technológií, pozostávajúcich z jednotlivých bioremediačných prístupov, alebo zostáv viacerých bioremediačných prístupov.

Obr. 1 Dispozícia budovy Výskumného pracoviska spoločnosti CENVIS s.r.o.

Jednotlivé laboratória, ktoré budú predstavovať uzavreté priestory budú vybavené nasledujúco:

- **laboratórium č. 13 – Prípravné laboratórium:**
laboratórny stôl, umývadlo, váha
- **laboratórium č. 14 – Reaktorové laboratórium:**
laboratórny stôl a skrinky, skriňa na chemikálie, umývadlo, autokláv, priestor na reaktory na pilotné testovanie remediačných prístupov, zariadenie na výrobu demineralizovanej vody, miesto na združovanie odpadu obsahujúceho inaktivované biologické faktory (BF) alebo GMO
- **laboratórium č. 15 – (Mikro)biologické laboratórium:**
laboratórny stôl a skrinky, 2 x umývadlo, laminárny box, digester, centrifúga, trepačka, sušiareň, autokláv stolový, umývačka riadu, chladnička
- **laboratórium č. 16 – Kultivačná miestnosť:**
laboratórny stôl, umývadlo

V priestore sa bude nachádzať mobilná otvorená germicídna lampa, zdieľaná pre všetky laboratória.

Miestnosti majú vlastnú klimatizáciu. Vstup do laboratórií (uzavreté priestory určené pre prácu s GMO) bude možný cez jedny uzamykateľné dvere, s obmedzením prístupu iba pre oprávnené osoby. Laboratórium č. 16 - kultivačná miestnosť a laboratórium č. 14 - reaktorové laboratórium budú trvalo uzamknuté s umožnením vstupu iba autorizovaným osobám. Pre zvýšenie zabezpečenia uzavretých priestorov proti potenciálnemu úniku GMVR sú na oknách osadené peľové siete, digester je zabezpečený vložkou s HEPA filtrom, rámové konštrukcie a vonkajšie obruby dverí sú utesnené (spodná časť štetinovým tesnením). Povrchy a vzduch laboratória je možné dekontaminovať v miestnosti prostredníctvom mobilnej germicídnej lampy. Povrchová

úprava podláh (epoxid) je uspokojená pre jej účinnú dezinfekciu. Povrch pracovných stolov je ľahko umývateľný, odolný voči vode, kyselinám, zásadám, rozpúšťadlám, dezinfekčným látkam a dekontaminačným činidlám. GMVR budú po skončení experimentov likvidované v autokláve (121 °C 120 kPa, 30 min) a následne zlikvidované zazmluvnenou spoločnosťou v zmysle platnej legislatívy v oblasti odpadového hospodárstva.

2. Pravidlá práce s GMO

- počas manipulácie s GMO je nutné nosiť pracovný plášť a ochranné rukavice;
- dvere a okná uzavretého priestoru musia byť počas manipulácie s GMO uzavreté;
- pracovný povrch musí byť dekontaminovaný po každej manipulácii a na konci pracovného týždňa, podlaha je denne umývaná detergentami určenými na dezinfekciu;
- ak sa pracovné miesto kontaminovalo, okamžite musí byť dekontaminované;
- počas manipulácie s GMO sa neodporúča nosiť na rukách hodinky alebo šperky;
- pracovný odev, ktorý bol kontaminovaný s GMO, musí byť pred práním dekontaminovaný;
- v tomto priestore sa nesmie fajčiť, jesť a požívať nápoje;
- GMO musia byť čitateľne označené;
- počas manipulácie s GMO treba predchádzať tvorbe a šíreniu aerosólov;
- rastliny, ktoré nie sú predmetom experimentov sa nesmú nachádzať v tomto priestore;
- v pracovnom priestore počas manipulácie s GMO nesmie byť žiaden hmyz;
- pracovné oblečenie a osobné veci musia byť uskladnené oddelene;
- pred odchodom z tohto pracovného priestoru je potrebné umyť si ruky;
- likvidácia GMO podľa bodu 5.

3. Spôsob uchovávania GMO

- v uzavretom priestore sa budú GMO uchovávať krátkodobo pri 4° C v chladničke, príp. dlhodobo v mrazničke pri -20°C; po vysušení rastlín, budú tieto uchovávané v uzavretých vreckách (nádobách), s vhodným označením;
- GMO musia byť viditeľne označené tak, aby bolo možné ich bližšie identifikovať v registračnom systéme;
- geneticky nemodifikované organizmy sa uchovávajú oddelene od GMO;
- nevyužívané GMO RT2 a RT1 musia byť zlikvidované sterilizáciou pri 121°C počas 30 min. Finálna likvidácia - zazmluvnenou spoločnosťou v súlade so zákonom č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, vyhláškou MŽP SR č. 365/2015 Z. z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov v znení vyhlášky MŽP SR č. 320/2017 Z. z. a vyhláškou MŽP SR č. 371/2015 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch v znení neskorších predpisov.

Podmienky uskladnenia GMO	Spôsob uchovávania GMO
Chladnička v laboratóriu (4°C)	V uzavretých a označených vreckách, nádobách, skúmavkách
mraznička v laboratóriu (-20°C)	V uzavretých a označených vreckách, nádobách, skúmavkách
Skladová skriňa v laboratóriu (uzamykateľná)	Vysušené časti GMVR (v uzavretých a označených vreckách, nádobách, skúmavkách)

4. Spôsob označovania GMO

- názov GMO;
- názov genetickej modifikácie, ktorú obsahujú;
- dátum uchovania;
- meno pracovníka, ktorý GMO uchováva.

5. Spôsob likvidácie GMO

- primárny spôsob likvidácie GMO RT1 a RT2 bude realizovaný autoklávaním 30 minút pri 121 °C (120 kPa). Takto zlikvidovaný materiál sa zhromažďuje na príslušnom mieste v laboratóriu č. 14 označenom ako „združovanie odpadu s BF/GMO“ (Obr. 1).
- materiál, ktorý bol v kontakte s GMO RT2 a RT1 a nie je možné ho autoklávať, musí byť chemicky dezinfikovaný a dekontaminovaný na mieste namočením do dezinfekčného roztoku - 5 % chlórnan sodný/24 hod alebo 2 % roztok alkalického glutaraldehydu/60 minút. Takto zlikvidovaný materiál sa zhromažďuje na príslušnom mieste v laboratóriu č. 14 označenom ako „združovanie odpadu s BF/GMO“ (Obr. 1).
- Finálna likvidácia odpadu je realizovaná zazmluvnenou spoločnosťou v zmysle platnej legislatívy v oblasti odpadového hospodárstva.

6. Podmienky prenosu GMO v uzavretých priestoroch a na verejných priestoroch

a) prenos GMO v priestoroch používateľa:

- GMO musia byť prenášané v pevne uzavretých, povrchovo nekontaminovaných a pokiaľ je to možné nerozbitných nádobách tak, aby nedošlo k ich úniku do okolia.

b) prenos GMO na verejných priestoroch:

- GMO, ktoré patria do RT1 a RT2, musia byť prenášané v dvoch pevne uzavretých nádobách. Medzi jednotlivými prenášanými nádobami musí byť umiestnený vhodný absorbujúci materiál, ktorý vyplní priestor medzi nimi,
- identifikačné údaje o prenášanom materiáli musia byť uvedené v sprievodnom liste a na každej prenášanej nádobe,
- každý verejný transport GMO materiálu musí byť oznámený vedúcemu projektu a musí byť v súlade s ADR (zákon č. 56/2012 Z. z. o cestnej doprave v znení neskorších predpisov - § 34, § 35).

7. zabezpečenie uzavretých priestorov pred únikom GMO pri prevádzke:

Uzavretý priestor, resp. laboratóriá a ich stavebno-technické zabezpečenie predstavuje dostatočnú zábranu znemožňujúcu fyzický kontakt GMO s okolím a bariéru voči nekontrolovateľného úniku GMO. V uzavretom priestore je redukovaný pohyb osôb. Mechanické prekážky tvoria okná, siete proti hmyzu a peľu na oknách, dvere a nepriepustné steny. Digestor je zabezpečený vložkou s HEPA filtrom, rámové konštrukcie a vonkajšie obruby dverí sú utesnené (spodná časť štetinovým tesnením). Chemické zábrany predstavujú dezinfekčné prostriedky, ktoré sú rutinnou výbavou laboratória. Dôležitý je spôsob likvidácie GMO a zabezpečenie dezinfekcie odpadu, ktorý môže pri práci s GMO vzniknúť. Systém práce s GMO je zabezpečený tak, aby sa do bežného odpadu, ani kanalizácie nedostali žiadne GMO. Hlavnou

zásadou je dôsledná inaktivácia a likvidácia všetkých nepotrebných GMO RT2 a RT1 autoklávaním 30 minút pri 121°C (120 kPa) a finálna likvidácia zazmluvnenou spoločnosťou v zmysle platnej legislatívy v oblasti odpadového hospodárstva. Materiál a všetky nástroje a nádoby (príp. povrchy), ktoré boli v kontakte s GMO RT2 a RT1 a nie je možné ich autoklávať, musia byť chemicky dekontaminované na mieste namočením do dezinfekčného roztoku – 5 % chlórnan sodný/24 hod alebo 2 % roztok alkalického glutaraldehydu/60 minút. Definitívne sa likviduje zazmluvnenou spoločnosťou v zmysle platnej legislatívy v oblasti odpadového hospodárstva. Chemické inaktivačné a dezinfekčné prostriedky sú povinnou výbavou každého uzavretého priestoru.

Kontrolné a iné ochranné opatrenia pre laboratórium
(podľa prílohy č. 1 k vyhláške MŽP SR č. 274/2019 Z. z.)

Popis		Úroveň ochrany	Laboratórium č. 13	Laboratórium č. 14	Laboratórium č. 15	Laboratórium č. 16
		2				
1	Laboratórne miestnosti – izolácia ¹⁾ :	nevyžaduje sa	samostatná uzamykateľná miestnosť	samostatná uzamykateľná miestnosť	samostatná uzamykateľná miestnosť	samostatná uzamykateľná miestnosť
2	Laboratórium hermeticky uzatvorené na dezinfekciu plynom	nevyžaduje sa	nie	nie	nie	nie
Vybavenie (zariadenie laboratória)						
3	ľahko umývateľné povrchy odolné vode, kyselinám, zásadám, rozpúšťadlám, dezinfekčným látkam a dekontaminačným činidlám	vyžaduje sa (pracovné stoly)	ľahko umývateľné povrchy odolné vode, kyselinám, zásadám, rozpúšťadlám, dezinfekčným látkam a dekontaminačným činidlám	ľahko umývateľné povrchy odolné vode, kyselinám, zásadám, rozpúšťadlám, dezinfekčným látkam a dekontaminačným činidlám	ľahko umývateľné povrchy odolné vode, kyselinám, zásadám, rozpúšťadlám, dezinfekčným látkam a dekontaminačným činidlám	ľahko umývateľné povrchy odolné vode, kyselinám, zásadám, rozpúšťadlám, dezinfekčným látkam a dekontaminačným činidlám
4	Vchod do laboratória cez dekontaminačnú miestnosť ²⁾	nevyžaduje sa	nie. Pred vstupom do uzatvorených priestorov sa nachádzajú šatne pracovníkov a pracovníčok, ktorý sa pred vstupom a po	nie. Pred vstupom do uzatvorených priestorov sa nachádzajú šatne pracovníkov a pracovníčok, ktorý sa pred vstupom a po	nie. Pred vstupom do uzatvorených priestorov sa nachádzajú šatne pracovníkov a pracovníčok, ktorý sa pred vstupom a po	nie. Pred vstupom do uzatvorených priestorov sa nachádzajú šatne pracovníkov a pracovníčok, ktorý sa pred vstupom a po

			výstupu z uzavretých priestorov umyjú a dezinfikujú, prezlečú do/z pracovných ochranných odevov.	výstupu z uzavretých priestorov umyjú a dezinfikujú, prezlečú do/z pracovných ochranných odevov.	výstupu z uzavretých priestorov umyjú a dezinfikujú, prezlečú do/z pracovných ochranných odevov.	výstupu z uzavretých priestorov umyjú a dezinfikujú, prezlečú do/z pracovných ochranných odevov.
5	Nižší tlak úmerný tlaku okolitého prostredia	nevyžaduje sa	nie	nie	nie	nie
6	Odsávaný a vháňaný vzduch do laboratória by mal byť HEPA-filtrovaný	nevyžaduje sa	nie	nie	Áno. Digestor opatrený vložkou s HEPA filtrom.	nie
7	Aseptický box	voliteľné	nie	nie	áno	nie
8	Autokláv	v budove	áno, v lab. č. 14 a 15	áno	áno	áno, v lab. č. 14 a 15
Systém práce						
9	Zákaz vstupu	vyžaduje sa	áno, označenie zákazu vstupu nepovolaným osobám	áno, označenie zákazu vstupu nepovolaným osobám	áno, označenie zákazu vstupu nepovolaným osobám	áno, označenie zákazu vstupu nepovolaným osobám
10	Označenie bionebezpečia na dverách	vyžaduje sa	áno, označenie bionebezpečia na dverách	áno, označenie bionebezpečia na dverách	áno, označenie bionebezpečia na dverách	áno, označenie bionebezpečia na dverách
11	Zvláštne opatrenie na kontrolu aerosólu v ovzduší	vyžaduje sa minimalizovať	minimalizuje sa tvorba aerosólu, na oknách osadené peľové sieťky	minimalizuje sa tvorba aerosólu, na oknách osadené peľové sieťky	minimalizuje sa tvorba aerosólu, na oknách osadené peľové sieťky	minimalizuje sa tvorba aerosólu

13	Sprcha	nevyžaduje sa	nie. Sprcha je súčasťou pracoviska a nachádza sa mimo uzavreté priestory pre prácu s GMO.	nie. Sprcha je súčasťou pracoviska a nachádza sa mimo uzavreté priestory pre prácu s GMO.	nie. Sprcha je súčasťou pracoviska a nachádza sa mimo uzavreté priestory pre prácu s GMO.	nie. Sprcha je súčasťou pracoviska a nachádza sa mimo uzavreté priestory pre prácu s GMO.
14	Ochranný odev	vhodný ochranný odev	pracovný plášť, prezuvky	pracovný plášť, prezuvky	pracovný plášť, prezuvky	pracovný plášť, prezuvky
15	Rukavice	voliteľné	ochranné rukavice	ochranné rukavice	ochranné rukavice	ochranné rukavice
16	Účinná kontrola vektorov (napr. hlodavcov a hmyzu)	vyžaduje sa	áno, lepiace pasce na hlodavce a hmyz, sieťky proti hmyzu na oknách, štetinové tesnenie na spodnej časti dverí	áno, lepiace pasce na hlodavce a hmyz, sieťky proti hmyzu na oknách, štetinové tesnenie na spodnej časti dverí	áno, lepiace pasce na hlodavce a hmyz, sieťky proti hmyzu na oknách, štetinové tesnenie na spodnej časti dverí	áno, lepiace pasce na hlodavce a hmyz, sieťky proti hmyzu na oknách, štetinové tesnenie na spodnej časti dverí
Odpad						
17	Inaktivácia geneticky modifikovaných mikroorganizmov a geneticky modifikovaných organizmov v odpadových vodách, z umývadiel na umývanie rúk, spŕch a v podobných	nevyžaduje sa	nie	nie	nie	nie

	odpadových vodách					
18	Inaktivácia geneticky modifikovaných mikroorganizmov a geneticky modifikovaných organizmov v kontaminovanom materiáli a v odpade	vyžaduje sa	<p>Inaktivácia GMO RT2 a RT1 je uskutočňovaná sterilizáciou, autoklávaním 30 minút pri 121 °C.</p> <p>Primárny spôsob likvidácie GMO bude realizovaný autoklávaním 30 minút pri 121 °C (120 kPa).</p> <p>Materiál, ktorý bol v kontakte s GMO RT2 a RT1 a nie je možné ho autoklávať, musí byť chemicky dezinfikovaný a dekontaminovaný na mieste namočením do dezinfekčného roztoku – 5 % chlórnan sodný/24 hod alebo 2 % roztok alkalického glutaraldehydu/60 minút.</p> <p>Finálna likvidácia po inaktivácii a likvidácii autoklávaním, príp. po chemickej dezinfekcii a dekontaminácii bude</p>	<p>Inaktivácia GMO RT2 a RT1 je uskutočňovaná sterilizáciou, autoklávaním 30 minút pri 121 °C.</p> <p>Primárny spôsob likvidácie GMO bude realizovaný autoklávaním 30 minút pri 121 °C (120 kPa).</p> <p>Materiál, ktorý bol v kontakte s GMO RT2 a RT1 a nie je možné ho autoklávať, musí byť chemicky dezinfikovaný a dekontaminovaný na mieste namočením do dezinfekčného roztoku – 5 % chlórnan sodný/24 hod alebo 2 % roztok alkalického glutaraldehydu/60 minút.</p> <p>Finálna likvidácia po inaktivácii a likvidácii autoklávaním, príp. po chemickej dezinfekcii a dekontaminácii bude</p>	<p>Inaktivácia GMO RT2 a RT1 je uskutočňovaná sterilizáciou, autoklávaním 30 minút pri 121 °C.</p> <p>Primárny spôsob likvidácie GMO bude realizovaný autoklávaním 30 minút pri 121 °C (120 kPa).</p> <p>Materiál, ktorý bol v kontakte s GMO RT2 a RT1 a nie je možné ho autoklávať, musí byť chemicky dezinfikovaný a dekontaminovaný na mieste namočením do dezinfekčného roztoku – 5 % chlórnan sodný/24 hod alebo 2 % roztok alkalického glutaraldehydu/60 minút.</p> <p>Finálna likvidácia po inaktivácii a likvidácii autoklávaním, príp. po chemickej dezinfekcii a dekontaminácii bude</p>	<p>Inaktivácia GMO RT2 a RT1 je uskutočňovaná sterilizáciou, autoklávaním 30 minút pri 121 °C.</p> <p>Primárny spôsob likvidácie GMO bude realizovaný autoklávaním 30 minút pri 121 °C (120 kPa).</p> <p>Materiál, ktorý bol v kontakte s GMO RT2 a RT1 a nie je možné ho autoklávať, musí byť chemicky dezinfikovaný a dekontaminovaný na mieste namočením do dezinfekčného roztoku – 5 % chlórnan sodný/24 hod alebo 2 % roztok alkalického glutaraldehydu/60 minút.</p> <p>Finálna likvidácia po inaktivácii a likvidácii autoklávaním, príp. po chemickej dezinfekcii a dekontaminácii bude</p>

			realizovaná zazmluvnenou spoločnosťou v zmysle platnej legislatívy v oblasti odpadového hospodárstva.	realizovaná zazmluvnenou spoločnosťou v zmysle platnej legislatívy v oblasti odpadového hospodárstva.	realizovaná zazmluvnenou spoločnosťou v zmysle platnej legislatívy v oblasti odpadového hospodárstva.	realizovaná zazmluvnenou spoločnosťou v zmysle platnej legislatívy v oblasti odpadového hospodárstva.
Iné opatrenia						
19	Laboratórium musí mať svoje vlastné vybavenie	nevyžaduje sa	nie	nie	nie	nie
20	Laboratórium musí mať pozorovacie okienko alebo alternatívne zariadenie tak, aby mohli byť prítomní v laboratóriu videní	voliteľné	áno	nie	nie	nie

¹⁾ Izolácia - laboratórium je oddelené od iných miest v budove alebo je v oddelenej budove.

²⁾ Dekontaminačná miestnosť (vstupná hygienická slučka) - vchod musí byť cez dekontaminačnú miestnosť, t. j. komoru izolovanú od laboratória. Čistá strana dekontaminačnej miestnosti musí byť oddelená od zakázanej strany prezliekarňou alebo sprchami, a ak je to možné, blokovačmi dverami.

8. Metódy na odstránenie GMO pri ich nekontrolovanom úniku

Každá udalosť, pri ktorej sa mohli GMO uvoľniť do prostredia mimo pracovného priestoru, musí byť ohlásená vedúcemu projektu a zaznamenaná.

Udalosť:

- pád nádoby, ktorá obsahuje GMO,
- GMO sú uložené v poškodenej nádobe alebo sú infikované patogénom,
- prítomnosť GMO v odpade ako dôsledok nesprávneho postupu pri inaktivácii.

Postup v prípade udalosti:

- prerušiť prácu, kontaktovať vedúceho projektu a zreteľne opísať danú udalosť,
- pokúsiť sa zabrániť ďalšiemu šíreniu GMO okamžitou aplikáciou 70 % etanolu, 1 - 5 % roztoku chloramínu B alebo 2 % roztoku alkalického gluteraldehydu a zhromaždením tohto GMO materiálu v nepoškodenom sáčku/nádobe. Materiál, ktorý bol v priamom styku s biologickým materiálom (rukavice, utierky, pracovný odev a pod.) sa po autoklávaní/chemickej inaktivácii zlikviduje zazmluvnenou spoločnosťou v zmysle platnej legislatívy v oblasti odpadového hospodárstva. Sklenený materiál sa dekontaminuje 1 - 5 % roztokom chloramínu B a autoklávaním 30 minút pri 121 °C,
- GMO uložené v poškodenej nádobe opatrne premiestniť (preložiť, preliať, prepipetovať) do nepoškodenej nádoby, nádobu označiť a odložiť. Poškodenú nádobu dekontaminovať chemicky 1 - 5 % roztokom chloramínu B a autoklávaním 30 minút pri 121 °C.

Nehoda:

Nehoda zahŕňa všetky udalosti, pri ktorých počas manipulácie s GMO došlo k zraneniu alebo pravdepodobnej kontaminácii zamestnancov. Všetky nehody musia byť zaznamenané.

Postup pri nehode:

Okamžite oznámiť nehodu vedúcemu projektu, vedúcemu oddelenia alebo predsedovi výboru pre biologickú bezpečnosť:

Vedúca projektu: Ing. Hana Horváthová, PhD., tel.: 0905 138 589,

Za výbor pre bezpečnosť: RNDr. Ingeborg Režuchová, PhD., MPH., tel.: 02/59302439, budova Virologického ústavu BMC SAV, 4p.,

- v prípade poranenia (porezanie, pichnutie) nechať ranu krváčať tak dlho ako je to možné, potom opláchnuť pod tečúcou vodou a následne opláchnuť 70 % alkoholom alebo jódomou tinktúrou,
- v prípade, že boli zasiahnuté oči, ústa a iné, opláchnuť ich dostatočným množstvom vody,
- vyhľadať lekársku pomoc,
- nehodu písomne zaznamenať.

Porušenie pracovných pravidiel:

Každé porušenie pracovných pravidiel musí byť zaznamenané.

Príklady porušenia pravidiel:

- GMO sú uskladnené bez označenia
- použitie GMO, ktoré nebolo zaevidované v prevádzkovom denníku
- neposkytnutie údajov vedúcemu projektu o používaných GMO RT1 pre účely evidencie GMO podľa §14 vyhlášky č. 86/2013 Z.z.
- neposkytnutie údajov a neinformovanie vedúceho projektu o zámere používať GMO RT2 pre účely Ohlásenia začatia činnosti zatriedenej do RT 2 v uzavretom priestore

Postup pri porušení pracovných pravidiel:

Porušenie pracovných pravidiel zaznamenáva vedúci projektu a následne ohlási vedúcemu oddelenia alebo predsedovi výboru pre biologickú bezpečnosť a jeho zástupcoví. Voči pracovníkovi, ktorý porušil pracovné pravidlá, sa vyvodzuje zodpovednosť a postupuje sa podľa platného Pracovného poriadku spoločnosti Centrum environmentálnych služieb, s. r. o..

9. Prevádzkový denník

Všetky činnosti spojené s GMO sa zaznamenávajú do Prevádzkového denníka.

V Bratislave, 29. 1. 2024

Ing. Hana Horváthová, PhD.
vedúca výskumného pracoviska

Prevádzkový poriadok schválil Výbor pre bezpečnosť dňa 16.5.2024

RNDr. Ingeborg Režuchová, PhD., MPH.
za výbor pre bezpečnosť